

16 mei
2017

1V **Opiniepanel**

Onderzoek:

**'Formatie is vastgelopen:
wat nu?**

<http://opiniepanel.eenvandaag.nl>

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

'Formatie is vastgelopen: wat nu?

16 mei 2017

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 15.878 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is gehouden op 16 mei 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet:

lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Peiling: Meeste kiezers blij met vastlopen formatie

Gisteravond werd duidelijk dat de formatie-onderhandelingen tussen de VVD, CDA, D66 en GroenLinks zijn mislukt. De grootste groep deelnemers (48%) in een peiling van EenVandaag zeggen hier blij mee te zijn. 'De verschillen zijn te groot', geven de ondervraagden aan, en ze zien liever deze formatie stranden dan een nieuw kabinet. Een meerderheid (59%) zou nu het liefst zien dat de ChristenUnie aanschuift aan de onderhandelingstafel.

39 Procent van de ondervraagden geeft aan het wel jammer te vinden dat de onderhandelingen zijn mislukt. Deze mensen zijn vooral bang dat het thema duurzaamheid nu naar de achtergrond verdwijnt. Mensen die gestemd hebben op GroenLinks en D66 zijn in meerderheid teleurgesteld. VVD- en CDA-kiezers zijn in meerderheid juist blij dat de formatie gestrand is.

ChristenUnie favoriet

Naast het 'motorblok' van D66, VVD en het CDA zien zes op de tien (59%) kiezers nu het liefst dat de ChristenUnie aanschuift aan de onderhandelingstafel. Als tweedeoptie wordt de PvdA (53%) genoemd. Hoewel Asscher na de verkiezingsnederlaag van zijn partij tot nu toe een formatie heeft afgehouden, zijn de PvdA-kiezers toeschieterlijker. Bijna de helft van de PvdA-stemmers (49%) ziet het liefst dat de partij gaat formeren. Een vrijwel evengrote groep (44%) vindt dit juist geen goed idee. Opvallend is dat de SP-kiezers vlak voor de verkiezingen nog fel tegen een formatie waren met de VVD waren, in lijn met lijsttrekker Roemer. Inmiddels is dit beeld gekeerd: een meerderheid van de SP-stemmers (58%) wil nu dat de partij serieus overweegt om te gaan formeren met de VVD.

De meerderheid van de VVD-kiezers ziet het niet zitten om nu met de PVV te gaan praten. Zes van de tien (60%) ondervraagde VVD-kiezers vinden een coalitie bestaande uit VVD, PVV, CDA en CU niet acceptabel. Een derde (35%) ziet dit wel zitten.

'Turkije deal moet uitgebreid worden'

De onderhandelingen liepen stuk op het uitbreiden van de Turkije deal naar Afrikaanse landen. Van alle ondervraagden vindt de helft (54%) deze uitbreiding een goed plan,

waaronder een meerderheid van de mensen die gestemd hebben op het CDA, D66 en de VVD. De kiezers van GroenLinks zijn hier redelijk verdeeld over: de grootste groep (40%) vindt het een slecht plan, maar 35 procent van de ondervraagde GroenLinks-kiezers had deze uitbreiding wel een goed idee gevonden. De meeste kiezers van de ChristenUnie (48%), de partij die nu als favoriete coalitiepartner wordt genoemd, zijn voor een uitbreiding van de Turkije deal. Eén op de drie (33%) ChristenUnie-stemmers is hier tegen.

2. Over de stukgelopen formatie

Vindt u het een goede of een slechte zaak dat de formatie-onderhandelingen tussen VVD, CDA, D66 en GroenLinks zijn stukgelopen?

Een goede zaak: 42%

Een slechte zaak: 39%

Weet niet / geen mening: 19%

'De onderhandelingen zijn nu stukgelopen, maar ik verwacht dat de vier partijen (VVD, CDA, D66 en GroenLinks) op een later moment de formatie weer zullen oppakken.'

Mee eens: 23%

Mee oneens: 57%

Weet niet / geen mening: 20%

Migratie

De vier partijen werden het niet eens op het dossier 'migratie'. Wat de partijen met name verdeelde was het idee om de vluchtlingendeal met Turkije uit te breiden naar Afrikaanse landen.

Dat zou betekenen dat Afrikaanse landen geld krijgen voor opvang in de regio en dat ze de grenzen sluiten voor vluchtelingen naar Europa.

Vindt u het een goede of een slechte zaak om de Turkije-deal uit te breiden naar Afrikaanse landen?

Een goede zaak: 52%

Een slechte zaak: 33%

Weet niet / geen mening: 15%

3. Coalities

We leggen u nu – na het stuklopen van de formatie – de meest waarschijnlijke coalities voor.

Welke coalitie zou nu wat u betreft als eerste onderzocht moeten worden?

VVD - CDA - D66 - ChristenUnie (76 zetels):	25%
VVD - CDA - D66 - PvdA (80 zetels):	20%
CDA - D66 - GroenLinks - SP - PvdA (75 zetels):	15%
VVD - PVV - CDA - ChristenUnie (77 zetels):	23%
Een minderheidscoalitie van CDA, VVD en D66 (71 zetels):	7%
Weet niet / geen mening:	10%

Los van uw eigen voorkeur: geef van onderstaande coalities aan of u het acceptabel of onacceptabel vindt dat die gevormd worden.

	Wel acceptabel	Niet acceptabel	Weet niet / geen mening
VVD - CDA - D66 - GroenLinks (85 zetels)	46%	46%	8%
VVD - CDA - D66 - ChristenUnie (76 zetels)	58%	33%	9%
VVD - CDA - D66 - PvdA (80 zetels)	52%	39%	9%
VVD - PVV - CDA - ChristenUnie (77 zetels)	37%	56%	7%
CDA - D66 - GroenLinks - SP -	33%	59%	9%

PvdA (75 zetels)			
Een minderheidscoalitie van CDA, VVD en D66 (71 zetels)	38%	50%	12%

Na de verkiezingen zijn er meerdere coalities mogelijk. We vragen u nu welke coalitie uw persoonlijke voorkeur heeft. Omdat de PVV door de meeste partijen is uitgesloten als regeringspartner, leggen we u nu een paar opties voor zonder de PVV.

Ondanks dat de formatie-onderhandelingen zijn misgelopen leggen we u ook de optie voor van VVD, CDA, D66 en GroenLinks, omdat deze partijen in een later stadium opnieuw zouden kunnen gaan onderhandelen.

Als u kon kiezen, welke van de onderstaande coalities zou u het liefst Nederland zien regeren?

VVD - CDA - D66 - GroenLinks (85 zetels):	20%
VVD - CDA - D66 - ChristenUnie (76 zetels):	22%
VVD - CDA - D66 - PvdA (80 zetels):	14%
CDA - D66 - GroenLinks - SP - PvdA (75 zetels):	17%
Een minderheidscoalitie van CDA, VVD en D66 (71 zetels):	11%
Weet niet / geen mening:	16%

Hoe belangrijk vindt u het dat een kabinet een ruime meerderheid (van 80 zetels of meer) heeft in de Tweede Kamer?

Belangrijk:	58%
Niet belangrijk:	35%
Weet niet / geen mening:	7%

Zou u het wel of niet acceptabel vinden als Nederland een minderheidskabinet zou krijgen?

Wel acceptabel:	38%
Niet acceptabel:	50%
Weet niet / geen mening:	12%

Los van wat u zelf hoopt: Wat denkt u dat uiteindelijk de coalitie wordt die Nederland gaat regeren?

VVD - CDA - D66 - GroenLinks (85 zetels):	20%
VVD - CDA - D66 - PvdA (80 zetels):	22%
VVD - PVV - CDA - ChristenUnie (77 zetels):	14%
VVD - CDA - D66 - ChristenUnie (76 zetels)	17%
Een minderheidscoalitie van CDA, VVD en D66 (71 zetels):	11%
Weet niet / geen mening:	16%

